

*Osnovna škola
„Antun i Stjepan Radić“
Gunja*

ETIČKI KODEKS

2008. g

Temeljem članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 87/08.) i članka 195. Statuta škole, u suradnji s Učiteljskom vijećem, Školski odbor Osnovne škole „Antun i Stjepan Radić“ Gunja donosi

Etički kodeks Osnovne škola “Antun i Stjepan Radić” Gunja

UVOD

Ovaj kodeks propisuje skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i načinu života moraju pridržavati svi učitelji, učenici, zaposlenici i suradnici u Osnovnoj školi „Antun i Stjepan Radić“ u Gunji.

Učiteljski poziv izuzetno je složen i društveno važan, te je neophodno ostvariti visok stupanj profesionalnosti i moralne odgovornosti.

Poštujući druge, poštujemo sami sebe.

OPĆE MORALNE NORME UČITELJSKE PROFESIJE

- **Učitelji moraju poznavati profesionalne norme i dužnosti.**
 - Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje, kao osnova moralne filozofije, čine bit učiteljske etike.
 - Učitelj je slobodan i odgovoran u svom radu, teži otkrivanju istine, istražuje je i brani ***u atmosferi dijaloga i tolerancije***, pri tome je dužan dopunjavati svoje znanje u skladu s najvišim standardima obrazovnog procesa.
 - Objavljuje osobne rezultate, razmjenjuje znanja i podatke s drugim učiteljima s ciljem podizanja kvalitete nastavnog procesa i unapređenja struke
 - Učitelj je dužan čuvati profesionalnu tajnu sve do njenog službenog objavljivanja.
 - Svoje mišljenje o stručnim pitanjima treba izreći javno, ako je to uvjerenje utemeljeno na naučnoj istini i kritičnosti.
 - Izgled učitelja mora ispunjavati odgovarajuću razinu oficijelnosti i ozbiljnosti. Odjeća treba biti čista, uredna, prikladna i primjerena pozivu i misiji koju prosvjetni djelatnik vrši u društvenoj zajednici.
 - Učitelj je dužan čuvati svoje i tuđe dostojanstvo u komunikaciji s nenastavnim osobljem u školi, roditeljima i učenicima.

- **Učitelji moraju steći i posjedovati sljedeće kompetencije:**
 - znanja iz predmetne struke
 - pedagoško-psihološka i didaktičko-metodička znanja
 - osobine ličnosti (samodisciplina i strpljivost, duhovna i intelektualna svježina).

- **Učitelji, učenici, zaposlenici i suradnici imaju pravo:**
 1. na uljudben i korektan međusobni odnos
 2. na slobodu izražavanja u skladu sa zakonima i općim moralnim načelima
 3. na postavljanje pitanja, dobivanje odgovora i davanje mišljenja na uljudben način
 4. na zdravu i ekološki čistu radnu okolinu

- **Učitelji, učenici, zaposlenici i suradnici imaju obvezu:**
 1. osobnim ponašanjem čuvati ugled OŠ „Antun i Stjepan Radić“
 2. uvažavati druge i drugačije, te održavati, podržavati i poticati odnose međusobnoga poštovanja i tolerancije
 3. aktivno sudjelovati u nastavi i ostalim aktivnostima, te osobno pridonositi timskom radu i dinamici, kako vlastitih nastavnih odjela, tako i OŠ „Antun i Stjepan Radić“ u cjelini
 4. ponašati se uljudno i korektno u skladu s pisanim i nepisanim pravilima školskog kućnog reda OŠ „Antun i Stjepan Radić“.
 5. čuvati okoliš i svojim postupcima poticati ekološku svijest.

- **Neprihvatljivo ponašanje:**
 1. omalovažavanje drugih i drugačijih, te svaka diskriminacija, bilo na spolnoj, rasnoj, vjerskoj, nacionalnoj, političkoj ili nekoj drugoj osnovi
 2. nepristojan i nekorektan odnos u komunikaciji, te nepoštivanje osobnog i profesionalnog dostojanstva
 3. ometanje nastave i ostalih radnih procesa nedovoljnom pripremljenošću, zakašnjanjem, prijevremenim napuštanjem ili na bilo koji drugi način
 4. dolazak na radno mjesto pod utjecajem alkohola ili opijata kao i unošenje istih u prostore škole
 5. pušenje i svi ostali postupci onečišćavanja okoliša i ugrožavanja kvalitete zdravog života
 6. davanje i primanje pomoći na provjerama znanja
 7. neovlašteni pristup i omogućavanje neovlaštenog pristupa resursima računalnog sustava i administracije OŠ „Antun i Stjepan Radić“
 8. činjenje materijalne štete na imovini škole namjerno ili grubom nepažnjom
 9. svaki drugi postupak koji nije u skladu s normama dobrog odgoja i školskim redom, te moralnim normama opće prihvaćenim u društvu.

ODNOS PREMA UČENICIMA

- Promicati ljudska prava, poticati aktivnost učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje.
- Poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja primjenjivati najviše naučne, stručne, profesionalne i etičke standarde
- Poštovati učenikovu osobnost.
- Uvažavati i prihvaćati različite potrebe učenika.
- Voditi brigu o intelektualnom i moralnom razvoju učenika.
- Učenje temeljiti na istraživanjima.
- Objektivno i valjano vrednovati učenička postignuća u cilju poticanja njihova razvoja.
- Učenici se ocjenjuju na osnovi iskazanog znanja, iznesenih činjenica, razumijevanja materije, stečenih vještina i pokazane sposobnosti da iskazano primjene u novoj situaciji.
- Kriterij praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika mora biti objektivan, pouzdan, ujednačen i unaprijed poznat učenicima.
- Pravila ponašanja na svom satu dogovoriti s učenicima, ali postaviti granice.
- Ponašati se u skladu s dogovorenim pravilima i osobno pridonijeti primjerenim ponašanjem i odijevanjem.
- „Neprihvatljiva” ponašanja učenika ne doživljavati osobno.
- Uspostaviti s učenicima odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, uz poštovanje njihove osobnosti, sloboda i prava, uz čuvanje svog dostojanstva i izbjegavanje suviše prisnosti s učenicima.
- U dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, poštovati principe nenasilne komunikacije.
- Ne uspoređivati učenike bez obzira na njihove različitosti
- Kritikom ili primjerenom kaznom djelovati isključivo radi postizanja pedagoških ciljeva i ukazivanja na neprihvatljiva ponašanja u školi i izvan nje.
- Učitelj posebno pred učenicima mora čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega.

ODNOS PREMA KOLEGAMA

- Odnos među učiteljima mora se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštovanju znanja, stručnosti i osobnog dostojanstva, na pomoći i stvaralačkoj suradnji, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.
- Promicati suradničke odnose, podržavati inovativnost.
- Podržavati timski rad i razmjenu iskustava prilikom poučavanja i učenja.
- Uspostaviti stvaralačku atmosferu i vrhunski profesionalni odnos prema radu.
- Voditi brigu o profesionalnom pristupu radu.
- Pomagati i usmjeravati mlađe kolege.
- Biti svjestan osobne odgovornosti, ali ne preuzimati odgovornost za tuđe ponašanje.
- Učitelj ne smije izravno ili neizravno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog učitelja.
- U javnoj kritici rada drugog učitelja mora biti suzdržan, imajući u vidu da su Razredna vijeća, Učiteljsko vijeće i Stručni aktivni primjerena mjesta za stručne rasprave i kritiku.
- Spreman je tražiti i primiti pomoć drugih profesionalaca u odgajanju učenika i u vođenju razreda.

ODNOS PREMA NASTAVI

- Promicati kroz nastavu humane vrijednosti i suvremena znanstvena dostignuća.
- Nastavni proces voditi tako da se učenici osposobe za rješavanje postojećih zadataka, te da na osnovu stečenih znanja s razumijevanjem prihvaćaju napredak znanja.
- Poučavanje temeljiti na suodnosima i integraciji, koristiti izvanškolske mogućnosti poučavanja i učenja (terenska nastava, projekti, istraživanja...).
- Koristiti suvremene didaktičke i metodičke strategije u nastavi. Pomagati učenicima da učinkovito koriste suvremene izvore – Internet i TV.
- Konstantno i aktivno stručno usavršavanje.
- Kvalitetno se pripremati za rad koristeći primarne i sekundarne izvore znanja.
- Nastavu izvoditi redovito, u utvrđenom terminu i trajanju.
- Učitelj ne koristi mobilni telefon za vrijeme nastave.

ODNOS PREMA RODITELJIMA

- Od početka školovanja djeteta uspostaviti s roditeljima korektan suradnički odnos.
- Uspostaviti i njegovati ravnopravnu komunikaciju između roditelja i učitelja.
- Informacije o postignuću i ponašanju učenika dijeliti s njihovim roditeljima/skrbnicima.
- Podržavati prijedloge roditelja kada su u skladu s ciljevima odgoja i obrazovanja, a doprinose dobrobiti djeteta.

ODNOS PREMA ŠKOLI

- Učitelji su dužni poštovati hijerarhiju učiteljskih i drugih zvanja, ovlaštene i druge pojedince i organe u školi.
- Argumentiranom kritikom na primjerenim mjestima pridonositi boljitku rada škole.
- Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici nečasnih utjecaja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u obrazovanju, te time izravno bacaju sjenu na ugled škole.
- Zaposlenici škole dužni su skrbiti o materijalnoj imovini škole pažnjom dobrog gospodara.

ODNOS PREMA SREDINI U KOJOJ DJELUJU

Učitelji sudjeluju u društvenom životu kao i svi građani, ali su dužni da svoj osobni angažman usklade s obvezama prema učenicima, učiteljima i interesima Škole kao obrazovne institucije, ne zlorabeći svoj status i autoritet radi ostvarenja osobnih interesa.

- Moralno se ponašati, te odgovorno i profesionalno raditi.
- Uvažavati i poštivati nacionalne, vjerske i kulturne različitosti suradnika i osoba iz šire društvene sredine kako bi zajednički promicali humane odnose i demokratska načela.
- Argumentirano i točno iznositi činjenice o odgoju i obrazovanju.
- Poticati nenasilno rješavanje problema svih subjekata u procesu rada i djelovanja
- Korektno predstavljati instituciju i razlikovati vlastite stavove od stavova institucije u kojoj rade i djeluju.
- Poticati stvaranje pozitivnog stava prema profesiji učitelja i pri tome biti otvoren za suradnju u sredini u kojoj djeluju.

ZAVRŠNE ODREDBE

- Prihvaćajući načela ovog kodeksa, učitelji se obvezuju da će ih dosljedno provoditi u interesu ugleda škole, svog ugleda i dostojanstva, kao i ugleda i dostojanstva učenika.
- Ne postupanje u skladu s načelima ovog Kodeksa, odnosno njegovo svjesno kršenje, predstavlja povredu časti i radnih obveza nastavnika, zbog čega mogu biti pozvani na odgovornost od strane Uprave škole (ravnatelj, Školski odbor).
- Ovaj Kodeks stupa na snagu narednog dana po usvajanju.

predsjednik Školskog odbora

MP

ravnatelj

U Gunji, _____ 2008.